

Het heiligenboek

Heiligen tijdens het Duitse pontificaat: 2009 Tom Zwaenepoel

Tijdens het pontificaat van Benedictus XVI kwam er een einde aan de inflatie van de zalig- en heiligverklaringen onder Joannes-Paulus II. De heiligverklaringen werden samengebracht in één plechtigheid, meestal in de maand oktober. De zaligverklaring werd niet langer geleid door de paus zelf, maar door een gedelegeerde. Daarmee wilde Joseph Ratzinger het unieke karakter van een heiligverklaring beklemtonen. Hoewel het aantal zaligen en heiligen sterk afnam onder zijn pontificaat, herhaalde de pontifex dat iedere gelovige wordt opgeroepen te leven naar het voorbeeld van de zaligen en heiligen. Ieder van ons kan het pad van de heiligheid bewandelen en aldus een voorbeeld zijn voor de toekomstige generaties. Wie heilig wordt, is niet gebonden aan een land, een continent, een taal of een cultuur.

Op 26 april 2009 sprak Joseph Ratzinger vijf gelovigen heilig. Zij allen hebben aan hun eigen leven een diepe zin gegeven. Zij zetten zich vrijwillig in om het Rijk van God op deze aarde te realiseren. Ook die 'nieuwe heiligen' leren ons dat geloven een waardevol avontuur is met als beloning een leven in volheid, in eenheid met de Schepper en steunend op het gebed van al diegenen die

een gelijkaardig avontuur willen aanvatten.

De eerste was Broeder Nuno. Na zijn dood vereerde het volk hem meteen als een heilige. Pas in 1918 verklaarde Benedictus XV hem zalig. Het wonder voor de heiligverklaring kwam er in 2000. Toen genas een vrouw op zijn voorspraak, nadat haar oog door kokende olie was verbrand. Acht jaar later werd dat mirakel erkend door het Vaticaan. Tijdens zijn homilie zei paus Ratzinger dat broeder Nuno heeft aangetoond dat „het in elke situatie, zelfs van een militaire aard of in een oorlogstoestand, mogelijk is te handelen en te leven vanuit de waarden en beginselen van het christelijk leven”. Voor de Portugese bisschoppenconferentie is hij in tijden van economische crisis een groot voorbeeld.

De Portugees Nuno Álvares Pereira (1360-1431) was oorspronkelijk een succesvol edelman met vele contacten. Als generaal streed hij succesvol voor de Portugese soevereiniteit tegen de Castilianen. Hij stond onder andere aan de basis van de Portugese onafhankelijkheid. Door die triomf werd hij overladen met eretiteln en rijkdom. Een keerpunt in zijn veelbelovende carrière was het overlijden van zijn echtgenote (1387). Zijn mili-

taire en politieke leven ruilde hij in voor een religieus bestaan als karmeliet. Zijn plan om Portugal te verlaten en in het buitenland een anoniem leven te leiden, kon hij niet uitvoeren. De koning, die hem nog steeds een warm hart toedroeg, hield hem in Lissabon. Zijn broedernaam was Nuno van de heilige Maria. Als lekenbroeder nam hij de kleinste taken op zich en leidde een teruggetrokken leven in gebed. In de stad ontfermde hij zich over diegenen die geen rechten hadden.

In zijn voetstappen trad de Italiaanse parochiepriester Arcangelo Tadini (1846-1912). Als priester van het Italiaanse bisdom Brescia ontfermde hij zich over arbeiders en arme vrouwen. Hij maakte een grote indruk door zijn levenshouding en zijn overtuiging dat alleen Christus het fundament van het leven kan zijn. Zijn landgenoot Bernardo Tolomei (1272-1348) was oorspronkelijk een succesvol ridder, maar werd door een oogkwaal gedwongen een punt te zetten achter zijn veelbelovende carrière. Hij was nauwelijks nog in staat om scherp te zien en koos als kluizenaar voor een leven van boete en gebed. Later stichtte hij de olivetanen, een benedictijner monnikencongregatie. Hij wilde zijn leven organiseren in

diens van zijn medemens en kreeg daartoe de kans toen de pest uitbrak. Samen met enkele medebroeders verliet hij de abdij en ontfermde hij zich over pestlijders. Uiteindelijk werd hij zelf besmet en stierf.

De laatste 'heiligen van 2009' zijn twee Italiaanse religieuzen. Geltrude Comensoli (1847-1903) stichtte de congregatie van de zusters sacramentijnen van Bergamo. Centraal stonden aanbidding en een streng en ascetisch leven. Caterina Volpicelli (1839-1894) kon haar hartenwens om kloosterzuster te worden aanvankelijk niet vervullen, omdat ze een te zwakke gezondheid had. Uiteindelijk kon ze zelf een gemeenschap stichten, waarin de devotie tot het heilig Hart van Jezus centraal stond: het instituut van de dienaren van het heilig Hart.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

22 december, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Na een *Close-up* over Kerstmis praat Lucette Verboven in *Twee over EEN* met de Franse zuster Cécile Rastoin. Behalve de prostituees, kunstenaars en politici die geregeld incognito de stilte van zijn kerkje komen opzoeken, weten weinigen dat Montmartre in Parijs een besloten karmelietessenklooster herbergt. Uitzonderlijk mocht Lucette Verboven kloosteroverste Rastoin interviewen over het werk van de Duitse karmelietes en heilige Edith Stein. Tot slot *Tegendraads* en *toch binnen de lijntjes* ter gelegenheid van 125 jaar heiligverklaring van Sint-Jan Berchmans. Deze reportage wil de heilige helpen ontdoen van zijn imago van 'seut' door 'de man in de straat' — natuurlijk in Berchmans' geboortestad Diest — uitspraken van Jan Berchmans voor te leggen en door Berchmanskenners aan het woord te laten.

De vrome kudde

Kerstman Ingezonden door Walter Boejkens

De Kerstman en Sinterklaas zitten samen aan de bar. Zegt Sinterklaas tegen de Kerstman:

– Geef mij eens een biertje.

Waarop de Kerstman zegt:

– Zeg kerel, ik ben Sinterklaas niet!

Kerstman Ingezonden door Els Dezutter

In een winkelcentrum in Antwerpen vroeg de Kerstman aan een meisje hoe ze heet en kreeg alleen een boze blik. De Kerstman herhaalde de vraag. Waarop het meisje verontwaardigd:

– Dat heb ik u vanmorgen op school verteld en nu bent u het al vergeten!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

dwaling keuken- gerei	lidwoord vloer- bedekking	ceremonie	pers. vnw.	reeds versiering	gebergte boom
deel v.e. mast	Europeaan			Sudan op internet bloem	
spelonk			achter		grond- toon
zelf- beeld	planeet				
rivier in Frankrijk	spot- figuur				
			voor- zetsel		licht- bron
heimelijk Griekse letter					dicht
	sine loco en om- streken		aan- tekening lui aard		
ont- kenning knaag- dier		deel v.e. molecule			
				namaak	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **TEKENARES**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---